

Teaching Guide

Identifying Data					2017/18
Subject (*)	Participatory action research, community action and management of social organizations		Code	615525010	
Study programme	Mestrado Universitario en Políticas Sociais e Intervención Sociocomunitaria				
Descriptors					
Cycle	Period	Year	Type	Credits	
Official Master's Degree	2nd four-month period	First	Obligatoria	6	
Language	Galician				
Teaching method	Face-to-face				
Prerequisites					
Department	Pedagogía e Didáctica				
Coordinador	Depalma Ungaro, Renee	E-mail	r.depalma@udc.es		
Lecturers	Cruz Lopez, Laura Depalma Ungaro, Renee	E-mail	laura.cruz@udc.es r.depalma@udc.es		
Web					
General description	A materia enfócase nas posibilidades da investigación acción participativa (IAP) como ferramenta para unha xestión xusta e igualitaria dunha organización social. Miramos como este modelo pode facilitar unha acción comunitaria colaborativa, por proporcionar vías de participación, tanto interna como externa, no funcionamento da entidade. Revisamos as bases filosóficas e éticas deste modelo de investigación, establecendo as súas características definitorias. Tamén exploramos as súas variacións na forma de aplicacións específicas en contextos diversos.				

Study programme competences

Code	Study programme competences
A1	CE1 - Determinar as dimensións e categorías axeitadas para o diagnóstico e a análise científica das situacións de exclusión social.
A2	CE2 - Interpretar os feitos e as políticas sociais desde os distintos paradigmas teóricos vixentes na análise da exclusión.
A3	CE3 - Diseñar e desenvolver procesos de observación e documentación para o estudo das políticas e os sistemas de benestar social.
A7	CE7 - Identificar e valorar a posibilidade de intervención e prevención en procesos de conflictividade social.
A8	CE8 - Identificar procesos e factores de cohesión social, e deseñar medidas para a súa potenciación.
B1	CB1 - Demostrar coñecementos avanzados, de carácter multidisciplinar, para a investigación e o exercicio profesional no ámbito da exclusión social.
B2	CB2 - Aplicar e integrar os coñecementos a contornos e problemas emerxentes e indefinidos, na práctica investigadora e profesional.
B6	CB6 - Posuír e comprender coñecementos que proporcionen unha base ou oportunidade para ser orixinais no desenvolvemento e/ou a aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación.
B7	CB7 - Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
B11	CB11 - Participar en proxectos de investigación e colaboracións científicas no ámbito da exclusión social, en contextos interdisciplinares e de transferencia de coñecementos.
B12	CB12 - Manter responsabilidade e compromiso co desenvolvemento profesional continuo de forma autónoma.
B13	CX1 - Comprender e integrar coñecementos complexos para traducilos en propostas de investigación e programas de intervención en contextos sociais problemáticos.
B14	CX2 - Realizar unha análise crítica da realidade social e do desenvolvemento profesional vinculada aos feitos sociais sobre os que se traballa.
B15	CX3 - Diseñar, aplicar e avaliar proxectos de investigación en ciencias sociais relacionados cos procesos e as situacións de exclusión social.
B16	CX4 - Dirixir e coordinar equipos de investigación e profesionais de carácter multidisciplinar que traballen nos principais ámbitos da exclusión social.
B18	CX6 - Valorar a adecuación das distintas ferramentas teóricas, metodolóxicas e técnicas ás preguntas e os obxectivos específicos formulados sobre a realidade social e as políticas sociais.

B19	CX7 - Dar respostas innovadoras e orixinais ante situacións problemáticas emerxentes relacionadas coa exclusión social.
C1	CT1 - Reflexionar, chegar a conclusións e propoñer solucións a través do traballo en equipo.
C4	CT4 - Comprometerse cun exercicio profesional e unha perspectiva investigadora que incorporen a dimensión participativa.
C5	CT5 - Aplicar un razoamento crítico na reflexión teórica e no desenvolvemento práctico do traballo profesional e investigador.
C6	CT6 - Expresarse correctamente, de forma oral e escrita, nas linguas oficiais da Comunidade Autónoma de Galicia.
C7	CT7 - Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e a comunicación necesarias para o exercicio profesional e para a aprendizaxe continuada e autónoma.

Learning outcomes			
Learning outcomes	Study programme competences		
Describe and analyze the defining characteristics and variations of Participatory Action Research (PAR)	AC2	BC1 BC6 BC14 BC18	CC4 CC5
Design and implement a PAR project	AC1 AC3 AC7	BC2 BC11 BC13 BC15	CC1
Participate in the management of organizations that promote social equality	AC8	BC7 BC12 BC16 BC19	CC6 CC7

Contents	
Topic	Sub-topic
Management models for social organizations	Inter- and intra- institutional communication Elements of spatial design Elements of interpersonal relations and communication
Models of community and participatory research	PAR ? key aspects and variations PAR in different geographic and professional contexts
Organizing and managing community action	Participatory community action ? key aspects and variations Participatory community action in different geographic and professional contexts

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours
Directed discussion	B1 B12 B14 B18 C4 C5 C6 C7	10	20	30
Collaborative learning	A3 B2 B7 B11 B13 B15 B16 B19 C1	10	0	10
Research (Research project)	A3 A7 A8 B2 B6 B7 B13 B14 B19 C1 C4 C5	6	59	65
Guest lecture / keynote speech	A1 A2 B1 B13 B14 B15 B18 C5 C7	10	0	10
Document analysis	A1 A2 A8 B6 B12 B18 C7	0	30	30
Personalized attention		5	0	5

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description
Directed discussion	<p>Fundaméntase na concepción da aprendizaxe como un proceso dialóxico, un acto de (re)creación solidarizando a reflexión e a acción.</p> <p>En base á análise previa de fontes documentais e/ou ao desenvolvemento de fases do traballo de investigación, promoverase a posta en común e o debate, contrastando opinións fundamentadas.</p> <p>Con esta metodoloxía preténdese: identificar dificultades na comprensión; provocar o pensamento diverxente; favorecer a conexión con experiencias vitais; tomar conciencia e reconstruír criticamente novas formas de pensar, sentir e actuar.</p> <p>A discusión dirixida poderá desenvolverse de forma presencial (nas sesións de aula) ou virtual (foros).</p>
Collaborative learning	Destinaranse sesións a aprender e aplicar técnicas participativas de análise de realidades sociocomunitarias, deseño e avaliación de propostas de IAP.
Research (Research project)	<p>Traballo de investigación que consiste nunha recollida e análise de datos de campo e no deseño dun proxecto de investigación acción participativa que dea resposta a algunha das necesidades identificadas.</p> <p>No desenvolvemento do traballo haberá que entregar informes de seguimento que poderán ser obxecto de traballo na aula ou en sesións de tutorías.</p>
Guest lecture / keynote speech	Destinada á exposición oral por parte da/s docente/s responsable/s na que achegar o saber científico e disciplinar imprescindible para a comprensión da materia. Complementárase co uso de recursos pertinentes (textuais e/ou audiovisuais) e coa introdución de preguntas dirixidas ao alumnado para favorecer o diálogo reflexivo. A finalidade é promover unha aprendizaxe transformadora, potenciando a participación do alumnado na construción significativa do coñecemento.
Document analysis	Técnica metodolóxica que supón a utilización de documentos audiovisuais e/ou bibliográficos (fragmentos de reportaxes documentais ou películas, noticias de actualidade, páxinas web, artigos científicos, textos legislativos, etc.) relevantes para a temática da materia con actividades especificamente deseñadas para a análise dos mesmos. Pódese empregar como introdución xeral a un tema, como síntese de contidos de carácter teórico ou práctico, como instrumento na discusión dirixida, para a explicación de procesos que non se poden observar directamente, para a presentación de situacións complexas, etc.

Personalized attention	
Methodologies	Description
Research (Research project)	<p>For students officially registered as part-time and those with a recognized attendance exemption, a specific tutoring schedule adapted to student availability will be arranged at the beginning of the course.</p> <p>For students who are officially registered in the on-line modality, participation in class discussions and oral presentations will be replaced with activities to be carried out using distance technologies.</p>

Assessment			
Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Research (Research project)	A3 A7 A8 B2 B6 B7 B13 B14 B19 C1 C4 C5	Data collection and analysis, followed by a proposed action plan	80
Directed discussion	B1 B12 B14 B18 C4 C5 C6 C7	Valorarase a participación nas sesións de aula e nos foros virtuais, no que respecta a: o nivel de profundidade na abordaxe da temática que amose a súa comprensión e apoio nas fontes documentais consultadas; a capacidade de síntese das ideas fundamentais; a creatividade das achegas; a capacidade de argumentación, crítica e valoración; a claridade e corrección lingüística.	20

Assessment comments
There will be an assignment that consists of data collection and analysis and a proposal for an action plan (research), which will be developed and presented in oral (oral presentation) and written (supervised project) format.

Sources of information

Basic	<p>Ayuntamiento de Sevilla & Instituto Paulo Freire (s.d.). Materiales Didácticos para trabajar la Participación Ciudadana. Alberich Nistal, T. (2008). IAP, redes y mapas sociales: desde la investigación a la intervención social. Portularia, vol. VIII, núm. 1, pp. 131-151. Balcazar, F. E. (2003). Investigación acción participativa (IAP): Aspectos conceptuales y dificultades de implementación. Fundamentos en Humanidades, vol. IV, núm. 7-8, pp. 59-77. Barba, María, Morán, M. e Cruz, L. (2017). Animación sociocultural en prisión. Experiencia en el centro penitenciario de Monterroso. Madrid: Popular. Barba Nuñez, M. & Morán de Castro, M. (2016). Construyendo convivencia intercultural. Un programa de animación sociocultural en el centro penitenciario de Monterroso. Revista de Educación Social 22. Bergold, J. & Thomas, S. (2012). Participatory Research Methods: A Methodological Approach in Motion [110 paragraphs]. Forum Qualitative Sozialforschung / Forum: Qualitative Social Research, 13 (1). Art. 30, http://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:0114-fqs1201302. Bru Martín, P., y Basagoiti R. (2003). La Investigación-Acción Participativa como metodología de mediación e integración socio-comunitaria. Comunidad: Publicación periódica del Programa de Actividades Comunitarias en Atención Primaria, nº 6. CIMAS (Observatorio Internacional de Ciudadanía y Medio Ambiente Sostenible) (2009). Manual de Metodologías Participativas, pp. 1-40. Disponible en http://www.presupuestosparticipativos.com/los-presupuestos-participativos-y-las-po/_C3VTDDatmVEmYYYYsYdvRIsilngZxyrxjOfBaaLp8YrojPPmW_ZItZD3V8TsXgOw. Comas Arnau, D. (2010). Los Presupuestos Participativos y las políticas de juventud: Un estudio de caso sobre la cultura de la participación social en España. De Palma, R. (2010). Socially just research for social justice: negotiating consent and safety in a participatory action research project. International Journal of Research & Method in Education 33(3), pp. 215-227. De Palma, R. (2009). Leaving Alinsu: towards a transformative community of practice. Mind Culture and Activity 16(4), pp. 353 - 370. De Palma R, Teague L (2008). A democratic community of practice: Unpicking all those words. Educational Action Research, 16(4):441-456. De Ugarte, D. (2007) El Poder de las redes: Manual ilustrado para ciberactivistas. Disponible en https://lasindias.com/el-poder-de-las-redes/. Disalvo, D. (2011). Comunidades virtuales. Mente y Cerebro 48, 60-67. El Troudi, H., Harnacker, M., e Bonilla, L. (2005). Herramientas para la participación. Francés García, F. & Carrillo Cano, A. (2010). Guía metodológica de presupuestos participativos. Ganuza, E., Paño, P., Olivari, L., Buitrago, L., & y Lorenzana, C. (2010). La democracia en acción: una visión desde las metodologías participativas. Kemmins S, McTaggart R (1988). Como planificar la investigación-acción. Laertes ediciones, Barcelona</p>
--------------	---

Complementary	<p>Os materiais de lectura obrigatoria e algunhas recomendacións para lecturas adicionais estarán dispoñibles na plataforma MoodleAyuntamientode Sevilla & Instituto Paulo Freire (s.d.). Materiales Didácticos paratrabajar la Participación Ciudadana. Bergold, Jarg & Thomas, Stefan(2012). Participatory Research Methods: A Methodological Approach in Motion[110 paragraphs]. Forum Qualitative Sozialforschung / Forum: Qualitative SocialResearch, 13 (1). Art. 30, http://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:0114-fqs-1201302. Bru Martín,P., y Basagoiti R. (2003). La Investigación-Acción Participativacomometodología de mediación e integración socio-comunitaria.Comunidad:Publicación periódica del Programa de Actividades Comunitarias enAtenciónPrimaria, nº 6.CIMAS(Observatorio Internacional de Ciudadanía y Medio Ambiente Sostenible) (2009).Manual de Metodologías Participativas, pp. 1-40. Disponible en http://www.presupuestosparticipativos.com/los-presupuestos-participativos-y-las-po/_C3VTDDatmVEmYYYYsYdvRIsilngZxyrxjOfBaaLp8YrojPPmW_ZItZD3V8TsXgOwComas Arnau,D. (2010). Los PresupuestosParticipativos y las políticas de juventud: Un estudio de caso sobre la culturade la participación social en España.DePalma, R.(2010). Socially just research for social justice: negotiating consent and safety in a participatory action research project. International Journal ofResearch & Method in Education 33(3), pp. 215-227.DePalma, R.(2009). Leaving Alinsu: towards a transformative community of practice. MindCulture and Activity 16(4), pp. 353 - 370. DePalma R,Teague L (2008). A democratic community of practice: Unpicking all those words.Educational Action Research, 16(4):441-456.De Ugarte, D. (2007) El Poder de las redes: Manualilustrado para ciberactivistas. Disponible en https://lasindias.com/el-poder-de-las-redes/Disalvo, D.(2011). Comunidades virtuales. Mente y Cerebro 48, 60-67. El Troudi,H., Harnecker, M., e Bonilla, L. (2005). Herramientas para la participación. FrancésGarcía, F. & Carrillo Cano, A. (2010). Guía metodológica de presupuestosparticipativosGanuza, E.,Paño, P., , Olivari, L., Buitrago, L., & y Lorenzana, C. (2010). La democracia en acción: una visión desde lasmetodologías participativasKemmins S, McTaggart R (1988). Como planificar lainvestigación-acción. Laertes ediciones, BarcelonaPérez Crego, M. C., DePalma, R., Serantes Pazos,A., Rodríguez Romero, M., ZapicoBarbeito, M.H., Pazos Leis, V., Cotelo Guerra, M. D., Iglesias Salgado, J.L., yLampón Gude, A. (2016). Investigando colaborativamente en Educación para eldesarrollo. Crónica de una experiencia. Presentación en el III CongresoInternacional de Estudios del Desarrollo, Zargaoza.Prego Vázquez, G. and Zas Varela, L. (2015).Identities en los márgenes de la superdiversidad: prácticas comunicativas yescalas sociolingüísticas en los nuevos espacios educativos multilingües enGalicia. Discurso and Sociedad, 9(1, 2), 165-196.Verdía Varela, V. (2017). Participatory citizenshipinitiatives as a crucial factor for social cohesion. In DePalma, R. & PérezCaramés, A. (Eds). Beyond Global Cities:A Case Study of Emerging Super-Diversity. NY: Springer.Zas Varela, L. & Prego Vázquez, G. (2017) Aview of Linguistic Landscapes for an Ethical and Critical Education. InDePalma, R. & Pérez Caramés, A. (Eds). BeyondGlobal Cities: A Case Study of Emerging Super-Diversity. NY: Springer.</p>
----------------------	--

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that continue the syllabus

Other comments

Tanto para o alumnado de modalidade presencial como online, é imprescindible levar a cabo un seguimento continuo da materia. Consistirá en levar a cabo as actividades especificadas na plataforma Moodle (lecturas, tarefas, participación en foros, etc.) antes da data límite indicada.

(*The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.